

Γ. Φραγκόπουλος², Ε. Αδαμίδης², Γ. Ζητουσιάτης², Π. Κωνσταντινίδης², Α. Μίσιας²

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ &
ΑΝΑΤΥΞΗΣ, 54006, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

E-MAIL: konstantp@plandevel.auth.gr

***Νεανικές Κουλτούρες Χρήση Ουσιών (Κάνναβης), Εξαρτήσεις και Χώροι Περιθωρίων: Η
Πόλη Της Θεσσαλονίκης και το Campus Α. Π. Θ***

Περίληψη

Η κεντρική υπόθεση της εργασίας μας είναι το πώς η γενικευμένη χρήση ουσιών και ιδιαίτερα της Κάνναβης ως «νεανικής κουλτούρας» έχει χωρική παρουσία σε περιοχές περιθωριοποιημένες όπως συμβαίνει τελευταία στο campus του ΑΠΘ. Ο τρόπος που εκπονήθηκε η μελέτη, είναι η διερεύνηση του πολιτισμικού περιβάλλοντος του θέματος και η αλληλεπίδραση του με το οικονομικό και κοινωνικο-χωρικό περιβάλλον.

Τα στοιχεία που πραγματεύεται η μελέτη είναι το πως αυτό το κοινωνικό φαινόμενο εμφανίζεται ευρύτερα στη Θεσσαλονίκη και πιο συγκεκριμένα στον χώρο του Α.Π.Θ. , το πως συνδέεται με αυτούς, αλληλοεπιδρά και τους επηρεάζει. Επιπρόσθετα επιχειρούμε να κατανοήσουμε τις εμπλεκόμενες κοινωνικές και πολιτισμικές ομάδες αλλά και το ευρύτερο νομοθετικό πλαίσιο που πιθανόν επηρεάζει τον τρόπο εξάπλωσης, διακίνησης και εμφάνισης του φαινομένου στο χώρο του πανεπιστημιακού Ασύλου.

Όσον αφορά τη χωρική προσέγγιση αναφέρεται στα σημαντικά σημεία διακίνησης κάνναβης και το ρόλο των αρχών στη διαμόρφωση τους. Πιο συγκεκριμένα για το Πανεπιστήμιο, αναλύεται η διακίνηση κάνναβης στο χώρο του και η σύνδεση της με την υφιστάμενη νομοθεσία για τα ναρκωτικά καθώς και την μετατροπή του ασύλου ιδεών σε άσυλο παραβατικότητας. Τέλος οδηγούμαστε σε συμπεράσματα και προτείνονται τρόποι διαχείρισης και αντιμετώπισης του φαινομένου. Μεθοδολογικά πραγματοποιήσαμε πρωτογενή ποιοτική ερευνά με συνεντεύξεις με χρήστες, διακινητές και εμπλεκόμενους και την αξιοποίηση επικουρικού υλικού από δευτερογενείς πηγές (οπτικοακουστικό υλικό, ρεπορτάζ, βίντεο).

Η εργασία στηρίχτηκε στα πλαίσια του μαθήματος «Πολιτισμική Γεωγραφία και Ανθρωπολογία του Χώρου» του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης του ΑΠΘ. Για την αποπεράτωση της εργασίας χρησιμοποιήσαμε την σχετική βιβλιογραφία και λογισμικά προγράμματα χαρτογραφικής απεικόνισης για τις χωρο-μορφολογικές απεικονίσεις.

Λέξεις κλειδιά: Κάνναβη, κουλτούρα χρήσης, πολιτική, Α.Π.Θ

² Επίκουρος καθηγητής Τ.Μ.Χ.Α - Α.Π.Θ.

² Προπτυχιακοί φοιτητές Τ.Μ.Χ.Α - Α.Π.Θ.

Εισαγωγή

Η κεντρική υπόθεση της εργασίας μας είναι το πώς η γενίκευση της χρήσης ουσιών και ιδιαίτερα της Κάνναβης ως «νεανικής κουλτούρας» έχει χωρική παρουσία σε περιοχές ορίων και περιθωρίων όπως συμβαίνει τελευταία στο campus του ΑΠΘ. Οι λόγοι που μας οδήγησαν στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, είναι ότι αποτελεί ένα μείζον θέμα της εποχής μας, το οποίο συνδέεται άμεσα με εμάς ως φοιτητές λόγω της έξαρσης του φαινομένου γενικότερα, αλλά και ειδικότερα στο χώρο του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθώς παρατηρείται επίσης γενικευμένη χρήση κάνναβης στις νέες γενιές. Τα στοιχεία που πραγματεύεται η μελέτη είναι το πως αυτό το κοινωνικό φαινόμενο εμφανίζεται ευρύτερα στη Θεσσαλονίκη και πιο συγκεκριμένα στον πανεπιστημιακό χώρο του Α.Π.Θ. , το πως συνδέεται με αυτούς, αλληλοεπιδρά και τους επηρεάζει. Επιπρόσθετα επιχειρούμε να κατανοήσουμε τις εμπλεκόμενες κοινωνικές και πολιτισμικές ομάδες καθώς επίσης και το ευρύτερο νομοθετικό πλαίσιο που πιθανόν επηρεάζει τον τρόπο εξάπλωσης, διακίνησης και εμφάνισης του φαινομένου στο συγκεκριμένο χώρο του πανεπιστημιακού Ασύλου. Όσον αφορά τη χωρική προσέγγιση αναφέρεται στα σημαντικά σημεία διακίνησης κάνναβης και το ρόλο των αρχών στη διαμόρφωση τους. Πιο συγκεκριμένα για το Πανεπιστήμιο, αναλύεται η διακίνηση κάνναβης στο χώρο του και η σύνδεση της με την υφιστάμενη νομοθεσία για τα ναρκωτικά καθώς και την μετατροπή του ασύλου ιδεών σε άσυλο παραβατικότητας.

Ιστορική Αναδρομή

Η καλλιέργεια της κάνναβης όπως επίσης και η χρήση της, είναι άγνωστο πότε ακριβώς ξεκίνησε στην Ελλάδα. Παρόλα αυτά υπάρχουν διάφορες γραπτές αναφορές σε αρχαία ιστορικά κείμενα (Ηρόδοτος κ.α.) όπου αναφέρουν την χρήση της κάνναβης σε δραστηριότητες όπως τελετές, ιατρικές χρήσεις, διασκέδαση καθώς επίσης ήταν μία χρήσιμη πρώτη ύλη για την κλωστοϋφαντουργία τα επόμενα χρόνια. Στα νεότερα χρόνια από το έτος 1899 είχαν δημιουργηθεί στην Ελλάδα 9.576 οκάδες κάνναβης που είχαν αξία 14.369 δραχμές, το οποίο ήταν ένα αρκετά υψηλό ποσό με τα δεδομένα της εποχής. Από αυτή την επένδυση η κάνναβη που είχε καλλιεργηθεί είχε ως σκοπό την επεξεργασία της, με στόχο την δημιουργία κλωστών που ήταν ιδανικές για την κατασκευή πανιών, σκοινιών αλλά και άλλων υλικών που είχαν σχέση με τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας(Καλλιακμάνης, 2016). Από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα η χρήση αλλά και η παραγωγή κάνναβης ήταν ένας μεγάλος παραγωγικός κλάδος για την Ελλάδα με κέντρο καλλιέργειας και παραγωγής την πόλη Τρίπολη όπου εξαγονταν κυρίως στην Μέση ανατολή αλλά και την Αίγυπτο. Εκτός από την βιομηχανική χρήση που είχε η κάνναβη στην Ελλάδα, στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, είχε επίσης μεγάλη κατανάλωση σαν ουσία από διάφορους χρήστες μέσω της κουλτούρας που είχε δημιουργηθεί από την Οθωμανική αυτοκρατορία στα στέκια χρήσης γνωστά και ως τεκέδες. Αυτοί οι χώροι υπήρχαν στην Ελλάδα ως σημεία όπου γινόταν η ναρκωτική χρήση της κάνναβης και ο κόσμος που βρισκόταν σε αυτά τα σημεία μπορούσε να καπνίσει ελεύθερα. Πιο συγκεκριμένα οι τεκέδες που υπήρχαν στην πόλη της Θεσσαλονίκης ήταν στις περιοχές ανατολικά της οδού Λαγκαδά, στον λευκό πύργο, στην Άνω πόλη και στην περιοχή του Μεβλελίχανέ που αξίζει

να αναφερθεί, ότι ήταν ο πιο γνωστός τεκές της πόλης στα Βορειοδυτικά. Κάτα την περίοδο του 1920 η κυβέρνηση ξεκίνησε τις πολιτικές για την απαγόρευση της κάνναβης για όλες τις χρήσεις, βέβαια αυτή η πολιτική δεν εφαρμόστηκε άμεσα, ύστερα από 12 χρόνια, το έτος 1932 καταργείται οριστικά η καλλιέργεια, η χρήση, η παραγωγή και η εξαγωγή της κάνναβης με τον νόμο 5539 της 15/23 Ιουνίου, (Σταμκος, 2011)

Επιπτώσεις της Κάνναβης

Έχουν παρατηρηθεί θετικές αλλά και αρνητικές επιπτώσεις που προκαλούνται από την χρόνια χρήση κάνναβης. Οι παθολογικές καταστάσεις που είναι αποδεδειγμένες οι θεραπευτικές ικανότητες και οι επιδράσεις που προκαλεί η κάνναβη, είναι το γλαύκωμα (ενδοφθάλμια υπέρταση), η μείωση του πόνου από τις παρενέργειες που προκαλεί η χημειοθεραπεία, το άσθμα, οι σπασμοί και η επιληψία, η κατάθλιψη, το άγχος, η ανορεξία, οι κακοήθειες νεοπλασίες και η εξάρτηση από οπιούχα και αλκοόλ (Μοσχοβάκη, 2017). Περνώντας στα αρνητικά, έχει παρατηρηθεί ότι η κάνναβη έχει αρνητική επίδραση στους νευρώνες του εγκεφάλου, το 20% των χρόνιων χρηστών εμφανίζουν ψυχικές νόσους όπως σχιζοφρένεια, αγχωδείς αλλά και διπολικές διαταραχές καθώς επίσης δημιουργείται μια ψυχολογική εξάρτηση γύρω από την ουσία που μπορεί να φέρει ως αποτέλεσμα αντικοινωνικές συμπεριφορές. (Χατζηγιάννης, 2013),

Η χρήση της Κάνναβης Σήμερα

Κουλτούρα χρήσης

Όσον αφορά την χρήση της κάνναβης τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα παρατηρείται ότι υπάρχει προώθηση της χρήσης στην σύγχρονη εποχή, κυρίως από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 μέσω μίας κουλτούρας περιθωρίου (Ραπ, Ρέγκε). Μία δεκαετία αργότερα στο έτος 2000, την εποχή των Millennials ξεκίνησε η τάση απενοχοποίησης της κάνναβης που έφερε ως αποτέλεσμα με την πάροδο του χρόνου να απενοχοποιήσει σε μεγάλο βαθμό την χρήση της κάνναβης, σε τέτοιο σημείο ώστε πλέον να μην υπάρχει κάποια συγκεκριμένη κουλτούρα χρήσης στην κοινωνία και να θεωρείται ένα καθημερινό φαινόμενο όπως ένα ποτήρι κρασί την ώρα του γεύματος. Μία από τις αποδείξεις της απενοχοποίησης παρατηρείται και στις πολιτικές της χώρας με την διεθνής έκθεση Κάνναβης η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 12 Ιανουαρίου του 2018. (2018, Athens Cannabis EXPO2018)

Εμπλεκόμενες Κοινωνικές Ομάδες- Οι Χρήστες

Οι χρήστες κάνναβης και άλλων ουσιών αποτελούσαν ανέκαθεν τις κοινωνικές ομάδες του περιθωρίου. Μέσα στην κοινωνία κυριαρχεί η αντίληψη ότι η χρήση απαγορευμένων ουσιών γίνεται κυρίως από άτομα χαμηλών κοινωνικών και οικονομικών στρωμάτων, ωστόσο βάση στατιστικών στοιχείων συμπεραίνουμε ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο καθώς παρατηρείται μία ευρεία χρήση της κάνναβης από διάφορα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Ε. παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των συστηματικών χρηστών είναι μεταξύ 15 και 34 ετών και αποτελεί το 70% του συνόλου. Άλλα στατιστικά δεδομένα δείχνουν ότι ποσοστό των καθημερινών χρηστών έχει αυξηθεί τα τελευταία 10 χρόνια. Όσον αφορά την καθημερινή χρήση κάνναβης που γίνεται από τα δύο

φύλα , το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν οι άντρες με 78%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στις γυναίκες ανέρχεται μόλις στο 22%. Τέλος σύμφωνα με τον ΟΗΕ στην Βόρεια Αμερική παρατηρείται η μεγαλύτερη παραγωγή και κατανάλωση κάνναβης, όπου μάλιστα αυξάνεται χρόνο με τον χρόνο η χρήση της από άτομα νεαρής ηλικίας , ενώ κάνουν χρήση ακόμα και μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. (Γκαβέας, 2016)

Εμπλεκόμενες Κοινωνικές Ομάδες- Οι Έμποροι

Οι έμποροι ναρκωτικών μπορεί να είναι είτε Έλληνες είτε αλλοδαποί, αποτελούν μέλη εγκληματικών οργανώσεων και δρουν μέσα από αυτές. Ωστόσο εκείνοι συνήθως δεν “φαίνονται” και για αυτό το λόγο βάζουν δικά τους άτομα για να κάνουν τις αγοροπωλησίες, γνωστά και ως “βαποράκια”. Τα βαποράκια επομένως είναι οι τελικοί πωλητές, οι οποίοι είναι διαφόρων κοινωνικών και οικονομικών ομάδων και διάφορων εθνικοτήτων.

Άλλες αιτίες χρήσης κάνναβης

Παρατηρείται στατιστικά μια αύξηση της χρήσης κάνναβης, ιδίως στις νέες ηλικίες ως ένας πιο οικονομικός τρόπος διασκέδασης σε σχέση με το αλκοόλ ή άλλες ουσίες. Ένας λόγος που θα μπορούσε να αιτιολογήσει αυτήν την αύξηση, είναι η οικονομική κρίση, επομένως οι φοιτητές αναγκάζονται να διαφύγουν σε πιο φθηνούς τρόπους διασκέδασης και έτσι οδηγούνται στην χρήση κάνναβης.

Επιπλέον η κάνναβη χρησιμοποιείται στην ιατρική καθώς έχει θετικές επιπτώσεις σε διάφορες ασθένειες όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενη παράγραφο. Τέλος, παρατηρείται η χρήση κάνναβης για βιομηχανικούς σκοπούς, κυρίως για την παραγωγή υφασμάτων, κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, κατασκευή σχοινιών-πανιών, κατασκευαστικών, μονωτικών υλικών αλλά και μεταποιημένων προϊόντων. Τα τελευταία χρόνια μάλιστα η κλωστική κάνναβη κεντρίζει το ενδιαφέρον όλο και περισσότερων βιομηχανιών, διότι είναι ένα φυτό που μπορεί να καλλιεργηθεί οπουδήποτε, αρκεί μονάχα η παρουσία νερού και ηλιοφάνειας, επομένως έχει ελάχιστες καλλιεργητικές δαπάνες και είναι επίσης φιλική προς το περιβάλλον κατά την επεξεργασία της, συγκριτικά με άλλες καλλιέργειες (π.χ. το βαμβάκι)., (Τέρνερ, 2014), (KANNABIO, 2016)

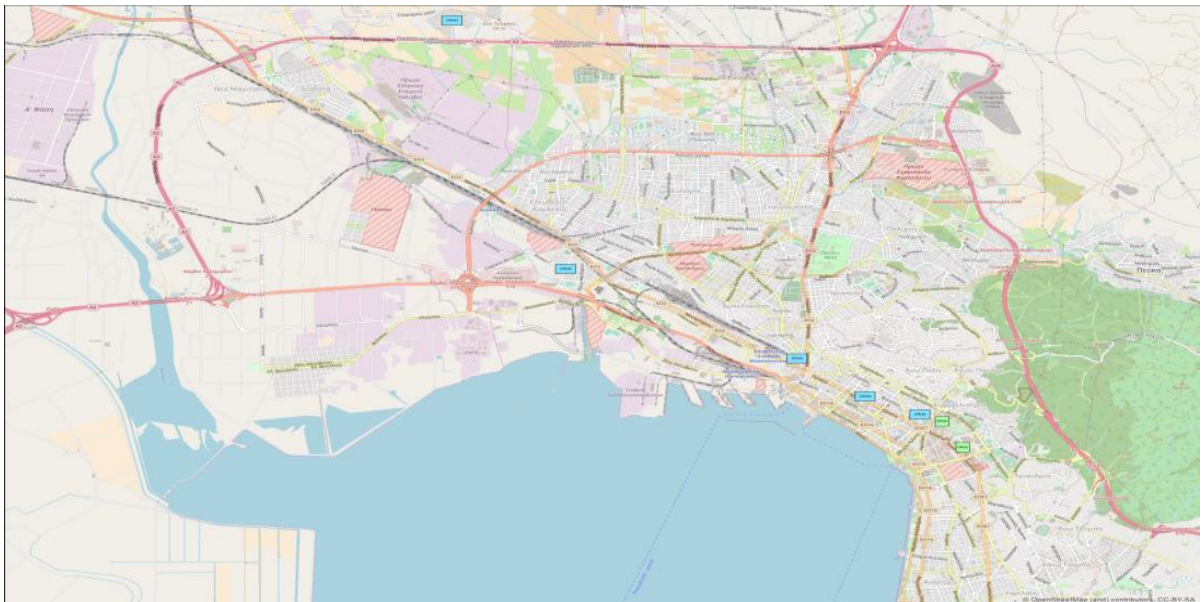
Σημαντικά Σημεία Διακίνησης

Τρόπος οργάνωσης τους στον χώρο

Σε αυτό το σημείο θα αναλύσουμε τα σημαντικότερα σημεία διακίνησης μέσα στην πόλη της Θεσσαλονίκης και το πώς αυτά οργανώνονται μέσα στον χώρο. Για αρκετά χρόνια η βασική πιάτσα διακίνησης ναρκωτικών στη Θεσσαλονίκη ήταν ο Δενδροπόταμος, ο οποίος βρίσκεται στην δυτική πλευρά της πόλης και αποτελούσε επί χρόνια την πηγή από την οποία ξεκινούσαν τα ναρκωτικά και διανέμονταν στις πιάτσες μέσα στην πόλη. Τα τελευταία χρόνια κατά πολλούς ο χώρος του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου³ αποτελεί την

³ (Άντρο ναρκωτικών το ΑΠΘ: Αγοραπωλησίες φόρα-παρτίδα μέσα στο πανεπιστήμιο, Το Πρώτο Θέμα, 2017, Διαθέσιμο στο: <http://www.protothema.gr/greece/article/690324/adro-narkotikon-to-apth-agorapolisies-fora-partida-mesa-sto-panepistimio/>)

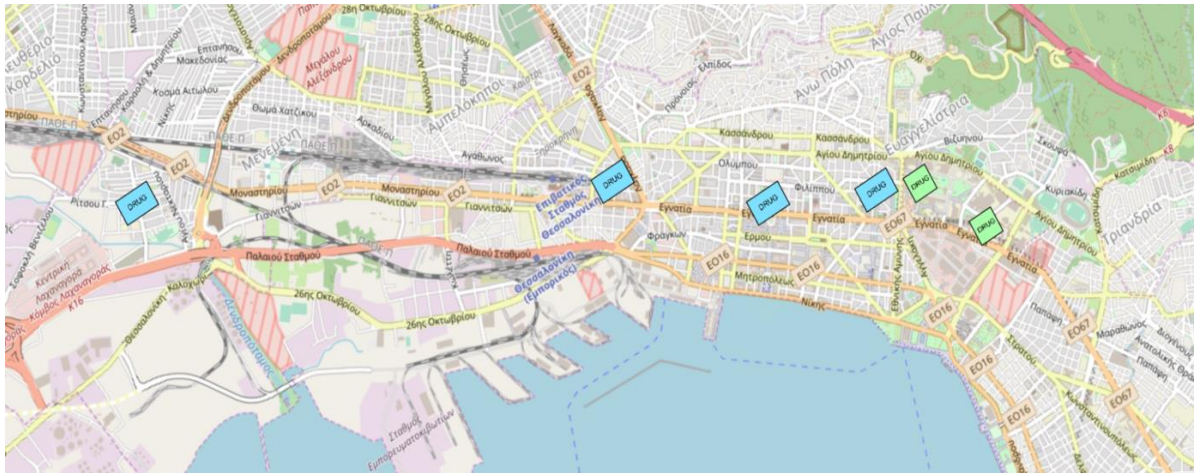
μεγαλύτερη πιάτσα στην πόλη. Πιο συγκεκριμένα κυρίως στην πλατεία χημικού και στον χώρο του πολυτεχνείου με το που πέσει ο ήλιος, διακινητές και βαποράκια οργανώνονται καταλαμβάνοντας συγκεκριμένα πόστα, άλλοι να κρατάνε “τσιλίες” και οι άλλοι να διακινούν τα ναρκωτικά στους χρήστες. Τα βαποράκια είναι κατά βάση αλλοδαποί, συνήθως αλβανικής ή ρώσικης καταγωγής και σπανιότερα αραβικής καταγωγής,. Παρόμοια κατάσταση επικρατεί και στην περιοχή της Ροτόντας, η οποία αποτελεί μία εξίσου γνωστή και μεγάλη πιάτσα ναρκωτικών. Ένα ακόμα γνωστό σημείο διακίνησης κάνναβης αλλά και λαθραίων τσιγάρων είναι η Πλατεία Δικαστηρίων, η κατάσταση ωστόσο είναι σχετικά ελεγχόμενη τα τελευταία χρόνια από την αστυνομία. Τέλος άλλα γνωστά σημεία διακίνησης μέσα στην πόλη είναι ο οικισμός Ρωμά στα Διαβατά, η περιοχή μεταξύ Βαρδάρη-Ξηροκρήνης, η πλατεία του Αγίου Γεωργίου, έξω από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, στην περιοχή της Σταυρούπολη και τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες το πάρκο Ξαρχάκου (απέναντι από το Βασιλικό Θέατρο στον Λευκό Πύργο). (Σαμολάδα, 2017), (Βλέπετε εικόνα 1)

Εικόνα 1: Η χωροθέτηση των σημείων διακίνησης στη Θεσσαλονίκη (πηγή: openstreetmap και ίδια επεξεργασία)

Στην παραπάνω εικόνα απεικονίζονται στα μπλε κουτιά με την επιγραφή ‘drugs’ οι κυριότερες ‘πιάτσες’ ναρκωτικών.

Συμπερασματικά παρατηρείται ότι υπάρχει μια γραμμική οργάνωση των κύριων σημείων διακίνησης βόρεια του οδικού άξονα Μοναστηρίου – Εγνατίας, που αποτελεί έναν από τους κυριότερους οδικούς άξονες της πόλης, διότι είναι ο μεγαλύτερος άξονας εισόδου, είτε από δυτικά είτε από ανατολικά. Επομένως γίνεται εύκολα κατανοητό ότι τα σημεία διακίνησης βρίσκονται στις συγκεκριμένες θέσεις, διότι επιτρέπει στους χρήστες και στους διακινητές την διαμπερή κίνηση επί του άξονα και υπάρχει εύκολη προσβασιμότητα.

Εικόνα 2: Γραμμική οργάνωση των σημείων διακίνησης (πηγή: openstreetmap και ίδια επεξεργασία)

Στην παραπάνω εικόνα φαίνεται το πώς αναπτύσσονται γραμμικά τα σημεία διακίνησης, με μπλε κουτιά απεικονίζονται οι κυριότερες 'πιάτσες' γενικότερα στη Θεσσαλονίκη ενώ με πράσινα αυτές που βρίσκονται εντός του Α.Π.Θ .

Ο ρόλος της αστυνομίας στην διαμόρφωση τους και τα αντικρουόμενα συμφέροντα

Η αστυνομία παίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία σημείων διακίνησης στη πόλη, όσο πιο εμφανής είναι η παρουσία της σε έναν χώρο επηρεάζει σημαντικά τους χώρους διακίνησης. Με λίγα λόγια οι διακινητές ναρκωτικών ουσιών-κάνναβης προσπαθούν να αποφεύγουν την επαφή με την αστυνομία για προφανείς λόγους. Έτσι επηρεάζεται η χωροθέτηση των σημείων διακίνησης στη πόλη.

Γνωρίζοντας την επιρροή αυτή της αστυνομίας ως προς τη χωροθέτηση των σημείων διακίνησης, δημιουργούνται κάποιες αντιπαλότητες μεταξύ των αρχών. Πιο συγκεκριμένα υπάρχουν διαφορές μεταξύ του δημάρχου της πόλης της Θεσσαλονίκης, ο οποίος δε θέλει να υπάρχουν πιάτσες εμπορίου μέσα στη πόλη, ώστε να μη παραπονιούνται οι πολίτες αυτής, με αποτέλεσμα η αστυνομία να βρίσκεται σε ορισμένα σημεία μέσα στη πόλη. Αντίστοιχα ο πρόεδρος του ΑΠΘ μετά από τις έντονες διαμαρτυρίες των φοιτητών για τη διακίνηση των ναρκωτικών στο πανεπιστημιακό χώρο παραπονέθηκε στις αστυνομικές αρχές, με αποτέλεσμα αυτές να επικεντρώνονται σ' αυτόν. Γενικότερα στη πόλη της Θεσσαλονίκης επικρατεί αυτή η κατάσταση με τις αρχές και τους χώρους διακίνησης. (Συνέντευξη 2)

Διακίνηση στο Χώρο του Πανεπιστημίου

Υφιστάμενη κατάσταση

Ως προς τη διακίνηση στο χώρο του πανεπιστημίου μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν αρκετά αλλά διακρίνουμε δύο κύρια σημεία τα οποία είναι η πλατεία του χημικού και ο χώρος του πολυτεχνείου. Οι λόγοι για τους οποίους επιλέγεται ο χώρος του πανεπιστημίου για τη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών-κάνναβης είναι ο κακός φωτισμός, καθώς υπάρχει μεγάλη έλλειψη φωτισμού σε όλο το χώρο του με αποτέλεσμα να γίνονται αρκετές παράνομες πράξεις χωρίς να γίνονται αντιληπτές, επιπλέον η ύπαρξη πολλών σημείων που

είναι κατάλληλα για την απόκρυψη των ναρκωτικών ουσιών όπως είναι οι θάμνοι. Επιπρόσθετα το καθεστώς του ασύλου δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας σε διακινητές και αγοραστές, καθώς επίσης υπάρχει εύκολη προσβασιμότητα μέσω αρκετών εισόδων και εξόδων από και προς το χώρο του πανεπιστημίου το οποίος βρίσκεται ανάμεσα σε μεγάλους οδικούς άξονες όπως η Εγνατία, η Αγ. Δημητρίου και η Εθνικής Αμύνης. Η Θεσσαλονίκη είναι η πρωτεύουσα, η κυριότερη πόλη αλλά και η πιο προσβάσιμη της Μακεδονίας με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη κίνηση από το αγοραστικό κοινό που έρχεται σ' αυτήν. Το Αριστοτέλειο πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης για τους λόγους που αναφέραμε αλλά και λόγω ότι βρίσκεται σε ένα κομβικό σημείο στη πόλη, καθώς είναι στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και υπάρχει εύκολη πρόσβαση γι' αυτούς που έρχονται από δυτικά και ανατολικά, έχει εμβέλεια σχεδόν σε όλη τη Β. Ελλάδα και έχει στιγματιστεί ως ένα κέντρο παραβατικότητας και πιάτσα. (Συνέντευξη 1'),(Συνέντευξη 3')

Διακίνηση στο Χώρο του Πανεπιστημίου, μετατροπή του ασύλου ιδεών σε άσυλο παραβατικότητας

Λόγω της θεσμοθέτησης του ασύλου για τον πανεπιστημιακό χώρο απαγορεύεται η είσοδος των αστυνομικών αρχών στον χώρο του πανεπιστημίου, ακόμη και αν τελεστεί αδίκημα, χωρίς να γίνει αίτημα από τις πρυτανικές αρχές. Αυτός ο νόμος δυσκολεύει αρκετά τις αρχές να εισέλθουν στον χώρο με αποτέλεσμα οι διακινητές να δρουν ανενόχλητοι εκεί.

Μέχρι το 2011 ίσχυε το Πανεπιστημιακό Άσυλο και δεν είχαμε επεμβάσεις της αστυνομίας, αλλά ούτε μετά το 2011 που καταργήθηκε για κάποιο χρονικό διάστημα το πανεπιστημιακό άσυλο έγιναν επεμβάσεις των αρχών διότι τους συνέφερε να είναι συγκεντρωμένοι στο πανεπιστήμιο παρά να είναι απλωμένοι σε όλη την πόλη, δημιουργώντας παράπονα στους πολίτες. Λόγω του ασύλου υπάρχει ενίσχυση των παραβατικών ενεργειών λόγω απουσίας αστυνόμευσης. Όλα τα παραπάνω έχουν δημιουργήσει ένα αίσθημα ανασφάλειας για τους φοιτητές στον χώρο που θα έπρεπε να αισθάνονται ελεύθεροι, διότι βρίσκονται σε ένα δημόσιο χώρο αλλά και χώρο εκμάθησης και εκπαίδευσης. Στον αντίποδα υπάρχει το αίσθημα προστασίας στα άτομα που εμπλέκονται στις αγοραπωλησίες λόγω του ελάχιστου κινδύνου σύλληψης.

Προτάσεις-Τρόποι Αντιμετώπισης

Παρακάτω αποτυπώνονται οι τρόποι αντιμετώπισης, για την εξάλειψη του συγκεκριμένου προβλήματος αλλά και οι προτάσεις για να υπάρχει ένας πανεπιστημιακός χώρος πιο ασφαλής για τους φοιτητές αλλά και γενικότερα για τους πολίτες. Αρχικά προτείνουμε να επιτρέπεται πιο συχνά η είσοδος των αστυνομικών αρχών από τις πρυτανικές αρχές αλλά και η ενίσχυση της επιβολής του νόμου με δικαστική, αστυνομική, τελωνειακή καθώς και με τυχόν άλλων διωκτικών αρχών δράση προς την κατεύθυνση των παραγωγών και διακινητών- εμπόρων και το ξέπλυμα «βρώμικου χρήματος», στοχεύοντας την απογύμνωση ή τουλάχιστον το δραστικό περιορισμό των επιδιωκόμενων άνομων κερδών τους, ελαχιστοποιώντας έτσι τις ευκαιρίες για πλουτισμό σε βάρος των κοινωνικών ομάδων που πλήττονται από τις ναρκωτικές ουσίες.

Η αυστηρότερη αστυνόμευση στις πιάτσες. Οι πιάτσες στη Θεσσαλονίκη έχουν ιστορία αφού διαμορφώνονται ανάλογα με τις κινητοποιήσεις της αστυνομίας. Έχοντας γνώση της αδυναμίας της ολοκληρωτικής εξάλειψης των πιατσών, η συγκεντροποίηση τους σε κεντρικά σημεία(λόγου χάρη πλατεία Ροτόντας) και οι αιφνιδιαστικοί έφοδοι αστυνομικών δυνάμεων, αν και δεν αποτελούν την αποτελεσματικότερη πολιτική, ωστόσο μπορεί να αποφέρει καρπούς στην εύρεση ευρύτερων δικτύων διακίνησης ναρκωτικών.

Ακόμη προτείνεται η διαβούλευση μεταξύ εκπροσώπων του πανεπιστημίου, του δήμου και των αστυνομικών αρχών με σκοπό την διαχείριση – χωροθέτηση των ναρκωτικών στην ευρύτερη περιοχή του ΠΣΘ.

Επίσης προτείνουμε την επαρκή φωταγώγηση σε όλους τους χώρους του Α.Π.Θ. με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα εμπορίου ναρκωτικών ουσιών, όλα να είναι πιο φανερά πιο ήρεμα, αλλά και να μπορούν πολίτες και φοιτητές να διασχίζουν τον χώρο του πανεπιστημίου χωρίς να υπάρχει το αίσθημα του φόβου.

Επιπλέον υπάρχει ανάγκη για καλύτερο σχεδιασμό μέσω αναπλάσεων Με σκοπό την ελαχιστοποίηση των σημείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως κρυψώνες από τα κυκλώματα ναρκωτικών.

Σημαντική είναι Επίσης η δημιουργία διαδρόμων περιπάτου Με σκοπό την προσέλκυση επισκεπτών στον πανεπιστημιακό χώρο, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο γκετοποίησης του.

Τέλος όπως μας έχει αναφέρει η κ. Μάντζη (Συνέντευξη 2) , βασικό στοιχείο στην καταπολέμηση των ναρκωτικών αποτελεί Η πρόληψη, έτσι προτείνουμε ενέργειες για την καλύτερη ενημέρωση πολιτών- φοιτητών, Σχετικά με τις επιπτώσεις της κάνναβης

Συμπεράσματα

Η χρήση κάνναβης αποτελεί ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα με συνεχώς αυξανόμενες διαστάσεις, τόσο σε επίπεδο έντασης όσο και σε επίπεδο έκτασης και διασποράς. Το φαινόμενο αυτό τροφοδοτείται συνεχώς από την κουλτούρα απενοχοποίησης που προωθείται τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον όπως μας αναφέρει και η κ. Μάντζη(Συνέντευξη 2), διεθνώς αποτελεί πολιτική των κρατών η προώθηση κάνναβης και όχι άλλων ναρκωτικών με σκοπό την αποφυγή διαρροής παράνομου συναλλάγματος καθώς η κάνναβη μπορεί να παραχθεί σε οποιαδήποτε χώρα ενώ τα περισσότερα από τα υπόλοιπα ναρκωτικά είναι εισαγόμενα. Έτσι οδηγούμαστε στην ύπαρξη τάσεων νομιμοποίησης της κάνναβης για φοροεισπρακτικούς λόγους.

Όραμα

Ένα πανεπιστήμιο ελεύθερο από παραβατικές πράξεις και χρήσεις ουσιών, εξωστρεφές με σκοπό να προσελκύσει το ευρύ κοινό στον χώρο του ώστε να αλλάξει την κακή φήμη που του έχει προσδοθεί.

ΠΗΓΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- (‘Άντρο ναρκωτικών το ΑΠΘ: Αγοραπωλησίες φόρα-παρτίδα μέσα στο πανεπιστήμιο, Το Πρώτο Θέμα, 2017 , www.protothema.gr Διαθέσιμο στο: <http://www.protothema.gr/greece/article/690324/adro-narkotikon-to-aphth-agogapolisies-fora-partida-mesa-sto-panepistimio/>’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (‘Δημοσθένης Γκαβέας, 2016 , Αλήθειες και αριθμοί για την κάνναβη, www.huffingtonpost.gr. Διαθέσιμο στο: https://www.huffingtonpost.gr/2016/06/13/ygeia-kannavi-narkotika_n_9867566.html’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (‘Νίκος Καλλιακμάνης, 2016, Η ιστορία της Κάνναβης, [Elzoni.gr](http://www.elzoni.gr). Διαθέσιμο στο : <http://www.elzoni.gr/html/ent/730/ent.67730.asp>’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (‘Μοσχοβάκη Αναστασία, 2017 , Η ιατρική χρήση της κάνναβης , Σε ποιες παθήσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ουσία; Τι δείχνουν οι αρχικές έρευνες www.iatronet.gr. Διαθέσιμο στο: <http://www.iatronet.gr/narkwtika-alkool/eidi-narkwtikwn/article/43649/i-iatriki-xrisi-tis-kannavis.html>’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (‘Γιώργος Σταμκος, 2011, Τα παράδοξα της Κάνναβης, zenithmag.wordpress.com. Διαθέσιμο στο : <https://zenithmag.wordpress.com/2011/12/12/ta-paraodoxa-tis-kannavhs-to-apagoreumen/>’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (‘Βάνια Τέρνερ, 2014 , Τι συμβαίνει με την κλωστική κάνναβη στην Ελλάδα; www.vice.com. Διαθέσιμο στο: <https://www.vice.com/gr/article/8q944q/klostiki-kannavi-ellada>’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (‘Μιχάλης Χατζηγιάννης (πνευμονολόγος)’, 2013, Πως επηρεάζει η χρήση κάνναβης την υγεία, www.iatropedia.gr. Διαθέσιμο στο : <http://www.iatropedia.gr/ygeia/pos-epireazi-i-chrisi-kannavis-tin-igia/33662/>’ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)
- (2018, Athens Cannabis EXPO2018, Διαθέσιμο στο : www.athenscannabisexpo.com/el/ , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 18/12/17)

- (KANNABIO, 2016 , kannabio.wordpress.com. Διαθέσιμο στο: <https://kannabio.wordpress.com/2016/06/07/viomixaniki-paraqwqi-klostikis-kannabis/> , τελευταία ημερομηνία προσπέλασης 20/3/18)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ:

- Συνέντευξη 1:
Διάρκεια 113 λεπτά, ημερομηνία 20/11/17
(‘Μιλώντας για τη χρήση και τη πώληση ουσιών (Κάναβης) στο χώρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με έναν χρόνια χρήστη και πωλητή κάνναβης στον χώρο του ΑΠΘ’)
- Συνέντευξη 2:
Διάρκεια 57 λεπτά, ημερομηνία 4/12/17
(‘Μιλώντας για τη χρήση ουσιών (Κάναβης) και τις εξαρτήσεις γενικά αλλά και ειδικότερα στο χώρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η Εποπτεύουσα Ψυχίατρος του ΟΚΑΝΑ (πρόγραμμα του πανεπιστημιακού γενικού νοσοκομείο Θεσσαλονίκης) κ. Μαρία Μάντζη)
- Συνέντευξη 3:
Διάρκεια 78 λεπτά, ημερομηνία 18/12/17
(‘Μιλώντας για τη χρήση και τη πώληση ουσιών (Κάναβης) στο χώρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αλλά και γενικότερα στο ΠΣΘ με έναν χρόνια χρήστη και πωλητή κάνναβης στον χώρο του ΑΠΘ’)
- Συνέντευξη 4:
Διάρκεια 124 λεπτά, ημερομηνία 10/1/18
(‘Μιλώντας για τη χρήση και τη πώληση ουσιών (Κάναβης) στο ΠΣΘ με τον κληρικό Δενδροποτάμου Πάτερ Αθηναγόρα Λουκατάρη’)

TITLE

"Youth culture, drug use(cannabis), Dependencies and marginalized urban areas: The City of Thessaloniki and the Campus of AUTH

ABSTRACT

The central hypothesis of our study is how drug abuse, and especially Cannabis, has a spatial presence in marginalized areas as a "youth culture", as is the case in the campus of AUTH. The way the study was conducted is to explore the cultural environment of the subject and its interaction with the economic and socio-spatial environment.

The data that the study deals with is how this social phenomenon appears more widely in Thessaloniki and more specifically in the area of Aristotle University of Thessaloniki, how relates them, interacts and affects them. In addition, we try to understand the social and cultural groups involved, as well as the wider legal framework helps the spread of drug usage, trafficking etc. in the area of Aristotle.

With regard to the spatial approach, it refers to important cannabis trafficking and the role of the authorities in shaping them. More specifically for the University, is analyzed cannabis trafficking in its area and its link to existing drug legislation as well as converting a place of spirituality into a place of delinquency.

Finally, we come to some conclusions and suggest ways to manage and address the issue. Methodologically, we conducted primary quality research with interviews with users, traffickers and stakeholders (audiovisual material, reporting, video).

The work was based on the course "Cultural Geography and Anthropology of the Space" of the Department of Planning and Development of the Aristotle University of Thessaloniki. In order to complete the work we used the relevant bibliography and cartographic imaging software for the spatio-morphological imaging.

Key words: Cannabis, usage culture, politics, AUTH